

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, OKETOPA 21, 1915.

Panuitanga kua riro tetahi Whenua Maori hei Whenua Karauna i raro i Tekiona 368 o te Ture Whenua Maori, 1909.

(L.S.) LIVERPOOL, Kawana.
HE PANUITANGA.

NOTEMEA kua whakaritea, *inter alia*, e tekiona toru rau e ono tekau ma waru o te Ture Whenua Maori, 1909 (ka huaina i raro nei ko "taua Ture"), ka ahei te Karauna ki te hoko mai i tetahi whenua Maori i runga i tetahi motini a nga tangata no ratou te whenua e noho huihui ana i paahitia a i whakatuturutia hoki i runga i nga tikanga o Wahi XVIII o taua Ture, a ina whakaactia peratia taua motini e te Poari Hoko Whenua Maori ka tu taua motini hei kanataraka hoko i waenganui i te Karauna me nga tangata katoa no ratou taua whenua, a ka ahei te Kawana, i runga i te Panuitanga, i nga wa katoa i muri iho i te mahinga peratanga o tetahi kanataraka hoko, ki te whakatau ko te whenua i hokona peratia mai kua tau atu ki te Kingi, a hei reira ka tino tau atu ki a ia, a ka noho hei whenua Karauna.

A notemea i paahitia he motini e tetahi huinga o nga tangata no ratou te whenua a i ata whakatuturutia taua motini e te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Waiariki, ara ko te whenua e whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei me hoko atu ki te Karauna.

A notemea kua ata whiriwhiria a kua whakaactia taua motini e te Poari Hoko Whenua Maori.

Na reira, i runga i te whakahaerenga me te whakatutukitanga o nga mana me nga kaha kua whakawhiwhia ki a au e tekiona toru rau e ono tekau ma waru o taua Ture, ko ahau, ko Arthur William de Brito Savile, Earl of Liverpool, te Kawana o te Tominiiona o Niu Tireni, tenei ka panui ko te whenua e whakaaturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei kua tau hei whenua Karauna a kua taka ki raro i te Ture Whenua, 1908.

KUPU APITI.

KATOA tera pihi whenua kei roto i te Takiwa Whenua o Akarana tona nui i runga i te ruritanga 1,619 nga oka, nui atu iti iho ranei, ara ko te wahanga ki te raki o Tuararangaia Nama 1s Poraka e mau nei i runga i te mapi kua whakatakotoria ki te tari o te Tumuaki Kai-ruri, Akarana, Nama 9,654, whero: Nga rohe, ki te raki ko Rota 60c, Parihi o

Kahiti—A.

Rangitaiki; ki te rawhiti-ma-tonga ko Tuhua Poraka; ki te tonga ko tetahi wahi o Tuararangaia Nama 1B; a ki te rato-ma-raki ko Tuararangaia Nama 1A.

He mea tuku i raro i te ringa o His Excellency te Right Honourable Arthur William de Brito Savile, Earl of Liverpool, Knight Grand Cross of the Most Distinguished Order of Saint Michael and Saint George, Member of the Royal Victorian Order, Kawana, Tino Rangatira o te Tominiiona o Niu Tireni me nga Motu kei raro i tona mana; he mea whakaputa i raro i te Hiiri o taua Tominiiona, i te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenci te ono o nga ra o Oketopa te tau o to tatou Ariki kotahi mano e iwa rau kotahi tekau ma rima.

W. H. HERRIES,
Minita mo nga Mea Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KINGI!

Kape i etahi Maori kia korua ai ratou e pangia e nga tikanga o te Ture Whenua Maori, 1909, e pa nei ki nga Maori whenua kore, a whakaae hoki kia whakatuturutia tetahi tuku e te Kooti Whenua Maori.

LIVERPOOL, Kawana.
OTA KAUNIHERA.

I te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te tekau ma waru o nga ra o Oketopa, 1915.

Tu ana i reira :

KO HIS EXCELLENCY TE KAWANA I ROTO I TONA KAUNIHERA.

NOTEMEA kua meinga hei ture e tekiona wha rau e rua tekau ma rima o te Ture Whenua Maori, 1909 :—

(1.) Ka ahei te Kawana i runga i te Ota Kaunihera, i ia kechi e mahara ana ia e tika ana kia peratia, ki te whakaae kia whakatuturutia tetahi tuku kia whakatuturutia ranei tetahi kupu i oti a nga tangata no ratou te whenua e noho huihui ana, ki tetahi hoko mai ranei a te Poari Hoko Whenua Maori, ki tetahi whakawhitinga whenua Maori ranei, ahakoa tera tetahi Maori e whakawhenua-koretia e taua mahi i runga i te tikanga o taua kupu i roto i taua Ture; a hei reira tonu taua whakatuturutanga hoko, whakawhiti ranei, ka ahei kia mahia